

Franciszek J. Lachowicz, Dobrochna Jankowska

Łupawa, pow. Słupsk. Stanowisko 8

Informator Archeologiczny : badania 5, 58-59

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Na założonym, w miejscu powstałego dołu po pniaku, wykopie wielkości 10 m² uratowane oszczędnie zniszczone i zdekompletowane 4 groby ciałopalne i 2 skupiska naczyń. Jeden z grobów posiadał obstawę kamienną. Trzy groby były grobami popielnicowymi, jeden natomiast najprawdopodobniej jamowy.

Ceramika jak i forma pochówków są charakterystyczne dla dolnośląskiej grupy kultury łużyckiej i można je datować na V okres epoki brązu. Cmentarzysko wymaga zabezpieczenia konserwatorskiego.

Dalszych badań nie przewiduje się.

LUPAWA, pow. Słupsk
Stanowisko 8

Konserwator Zabytków Archeologicznych w Koszalinie

Badania prowadzili mgr Franciszek J. Lachowicz i mgr Dobrochna Jankowska. Finansował WKZ w Koszalinie. Trzeci sezon badawczy. Stanowisko wielokulturowe. Osada kultury łużyckiej, cmentarzysko ciałopalne kultury wschodnio-pomorskiej, ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego. Chronologia: V okres epoki brązu, okres halastacki, okres wczesnośredniowieczny /?/.

Przekopano ogółem 150 m² na średnią głębokość 1,5 m. Odkryto ostere obiekty: 2 paleniska i 2 jamy. Paleniska słabo zachowane charakteryzowały się niewielkimi rozmiarami, ubogie w materiał archeologiczny. Jamy również były obiektami niewielkimi, charakteryzującymi się regularnie kolistym kształtem i zawierały szczątki resztkowych naczyń glinianych.

W układzie stratygraficznym stanowiska wyróżniały się 4 warstwy kulturowe. Uzyskano niewielką ilość materiału źródłowego. Stosunkowo najliczniej materiał występował w warstwie IV. Tegoroczne badania wykazały bardzo wyraźne spływanie miąższości warstw kulturowych, które wyklinowując się zanikały zupełnie, świadcząc dobitnie o uchwyceniu naturalnych granic zasięgu osady. Tak więc w wyniku trzyletnich prac wykopaliskowych przebadano w całości zachowany fragment stanowiska archeologicznego. Rezultatem tych badań było odkrycie 5 grobów ciałopalnych, 42 jam, 44 palenisk i 3 skupisk ceramiki. Podkreślić przy tym należy, że uzyskany materiał kulturowy jest stosunkowo ubogi i wyjątkowo źle zachowany. Szczególnie ubogo reprezentowana jest ceramika, w większości silnie zdeformowana. Utrudnia to w znacznym stopniu datowanie obiektu.

W oparciu o reboczą analizę materiału archeologicznego wyróżniono na stanowisku 8 w Łupawie trzy fazy osadnicze w postaci: śladów osady ludności kultury Łużyckiej z V okresu epoki brązu, omentaryjska ciałopalna ludności kultury wschodniopomorskiej z okresu halstackiego i krótkotrwałego osadnictwa wczesnośredniowiecznego.

ŁUPOWO, pow. Górzów Wlkp.¹

Muzeum w Górzowie Wielkopolskim

Stanowisko 2

Badania prowadzili mgr Tadeusz Seniów /autor sprawozdania/ i mgr Tadeusz Szosurek. Finansowało Muzeum w Górzowie Wlkp.¹ Pierwszy sezon badań: Osada ludności kultury Łużyckiej z IV-V okresu epoki brązu.¹

Stanowisko 2 położone jest w zachodniej części wsi, w kierunku Kostrzyna nad Odrą, około 50 m na wschód od Szkoły Podstawowej w Łupowie. Badania miały charakter ratowniczy. Przekopano powierzchnię 350 m² i na głębokość ca 0,90 m. Odkryte 6 palenisk i 5 jam wypełniskowych oraz ślady po konstrukcjach drewnianych /w postaci smug ciemnej siemi/. Paleniska te w rzucie poziomym miały kształt owalny i nieokowaty w przekroju pionowym. Skonstruowane były ze średniej wielkości kamieni polnych. Pomiędzy kamieniami występowała intensywna i gruba warstwa spalenizny, wśród której trafiły się dość duże kawałki przepalonego drewna. Ceramika występowała dość nielicznie w okolicy palenisk. Przy palenisku Nr 4 znaleziono przęślik kamienny kształtu cylindrycznego.

Jamy wypełniskowe w rzucie poziomym miały kształt okrągły, a w przekroju zbliżone były do prostokąta. Średnica jam wynosiła ca do 1,25 m, głębokość ca 0,40 m. Wypełnione były szaro-ciemną siemią z bardzo nielicznymi ułankami naczyń. Jamy te były usytuowane tuż przy paleniskach i ce ciekawe zawsze od strony północno-zachodniej, w odległości do 0,60 m. Pomimo, że ceramika jest mało charakterystyczna to jednak można na podstawie pewnej liczby ułanków brzegów naczyń i den, datować obiekt na IV-V okres epoki brązu.²

Należy zaznaczyć, że osada ta ma chronologiczne powiązanie z istniejącą omentaryjską ciałopalną ludnością kultury Łużyckiej w Łupowie /stanowisko 1 - na zachód od osady w prostej linii/, przekopany w 1970 r. o dużej rozpiętości użytkowania, bo od III okresu epoki brązu do okresu halstackiego włącznie.¹ Stanowi to istotne znaczenie dla poznania grupy górzyckiej kultury Łużyckiej nad dolną Wartą i Notecią.